

ГАРЯЧА ЛІНІЯ СИЛ ТРО

Щоб отримати консультацію, телефонувати можна щодня з 8:00 до 20:00 за номером 0 800 507 028.

18 Листопада – День Сержанта ЗСУ

ЯКИМ ПОВИНЕН БУТИ СУЧАСНИЙ СЕРЖАНТ ЗСУ?

Головний сержант Сил ТРО ЗСУ старший майстер-сержант Олександр Гарбузенко у війську вже 22 роки.

«У 18 років я пішов на строкову службу, потрапив у батальйон почесної варті президентського полку. Там і отримав первинне сержантське звання», – розповідає він. «Далі підписав контракт і почав служити в 30 ОМБр на посаді командира відділення в батареї управління артилерійської розвідки. В цьому підрозділі я „доріс“ до посади головного сержанта батареї».

24 лютого Олександр зустрів уже на посаді головного сержанта РУ «Захід», а влітку 2023-го став головним сержантом Сил ТРО.

Про сучасну тероборону та роль сержанта у новому українському війську пан Гарбузенко розповідає спеціально для «Спротиву».

Олександр, більшість бійців і командирів у теробороні – це в нещодавньому минулому цивільні люди. Чи вдалося, на Ваш погляд, їм адаптуватись до нових умов? І що від цього здало наше військово?

Так, не секрет, що в Сили ТРО прийшли люди переважно без військового чи воєнного досвіду. В них за спиною був досвід лише цивільних професій. Втім, я не вважаю, що це недолік. Навпаки – це перевага. У війську вони здобули необхідні навички. А цивільний досвід їх тільки підсилює.

Як на мене, саме завдяки цивільним у Силах ТРО ми маємо можливість будувати сьогодні нове українське військо, не переобтяжене старими армійськими стереотипами. Сили ТРО додали креативності, певної навіть свободи нашим ЗСУ.

В 2022 році територіальна оборона достойно прийняла виклик. Адже спочатку планувалося, що наші підрозділи будуть виконувати завдання за місцем дислокації, але ситуація на фронті продиктувала інше.

Що було й залишається найважливішим для ефективності підрозділу?

Підготовка. Тут дуже багато залежить від командира. Наприклад, як він вибере собі помічників-сержантів, наскільки добре зможе розглядіти лідерів. Без вмілих молодших командирів підрозділ матиме чималі проблеми.

Те саме стосується й інших сержантських посад. Насамперед, головних сержантів взводів і рот, а особливо батальйонів та бригад. Бо сержантська ланка – це хребет підрозділу.

Роль наймолодшого командира, командира відділення, особливо в умовах теперішньої війни, багато в чому визначальна. У Силах ТРО чимало робиться і ще буде зроблено для того, щоб підвищити фаховість цієї ланки.

Важливо мати і лідерські якості. Ми цінуємо, коли люди, які отримують первинне сержантське звання, в цивільному житті мали, наприклад, управлінський досвід. Втім, найкраще всі ці риси молодшого командира можна побачити тільки в бою.

А якщо детальніше, які риси повинен мати командир відділення?

Бути вимогливим до себе. Бути відповідальним. Адже відповідатимеш не лише за себе, але й за 8 або 10 чоловік.

Мати здатність бачити перспективу. Вміти розраховувати дії на кілька кроків уперед.

Командир має бути гнучким у своїх діях. Адже ситуація на фронті зазвичай не вкладається в один сценарій, а підлеглі – різні люди з різними характерами та навичками.

Дисциплінованість. Маю на увазі власну дисциплінованість, яка має бути взірцем для бійців. Недарма ж кредо наших сержантів – «Слідуй за мною, роби, як я».

Також командир повинен бути людиною з достатнім рівнем культури. Командувати своїм підрозділом потрібно достойно, з повагою до бійців.

Сержанту також потрібні комунікативні вміння, адже він відповідає і за настрій колективу та порозуміння між бійцями.

Важливо також, щоб сержант був надійним, аби офіцер міг цілковито на нього покластись, і між ними була цілковита довіра.

Ще б я додав самостійність і чесність.

Обов'язково раджу всім командирам-сержантам застосувати Аналіз проведених дій (АПД). Це надзвичайно дієвий інструмент. Тільки це потрібно робити без жодного шикунання і примусу. Це повинна бути відверта розмова командира та його бійців у невимушеній атмосфері. Звісно, якщо це можливо.

Часто за таких умов народжуються цікаві рішення того чи іншого питання. Коли ніхто ні на кого не тисне, і кожен має право висловити свою думку, вдається найкраще проаналізувати помилки й успіхи.

Для військового колективу дуже важлива внутрішня загодованість. За неї також відповідає сержант. Як її досягнути?

Створити такі умови, щоб підлеглі йшли саме до тебе зі своїми питаннями. Не «перестрибували через голову», ідучи одразу до командира ланкою вище.

В нас, на жаль, часто інакше. Наприклад, рапорт стрільця на відпустку одразу потрапляє до командира роти. А такі речі повинен вирішувати і погоджувати безпосередній командир.

Обов'язково потрібно тренуватися зі своїми людьми. І взагалі бути з ними 24/7. Принаймні для сержантів рівня взводу – це дуже необхідно.

Потрібно також знати кожного зі своїх бійців. Не просто прочитати особову справу, а справді знати чим живуть люди, які в них проблеми і здобутки. Також знати характер кожного. Хто як реагує на критику й похвалу.

Що можете сказати про наш вишкіл сержантів?

У Центрі підготовки сержантського складу при 150 навчальному центрі повноцінна цікава інтенсивна програма, доволі непогане забезпечення і навчально-матеріальна база. Дуже важливо, які інструктори. Може бути чудове обладнання і техніка, але якщо інструктор доступно, зрозуміло й цікаво про все це не розповість, то потрібного ефекту воно не матиме.

Кожен наш інструктор має бойовий досвід, а це – чи не найважливіше.

Чи сержант — це завжди права рука офіцера? Чи це самостійний керівник, які погає власні ідеї?

Сержант — це точно не самостійний керівник. Якщо кожен буде командувати по-своєму, то не буде кооперації між усіма ланками.

Наприклад, головний сержант взводу — це, в ідеальному випадку, досвідчений старший боець, що добре знає свій підрозділ і, скажімо, допомагає адаптуватися лейтенанту, якого щойно призначили. А під час виконання завдань, він, опираючись на досвід, дає йому слушні поради.

Сержант і офіцер — це синхронний механізм, чітка взаємодія. Також не забуваймо, що сержант в критичній ситуації повинен замінити командира.

Сержант роти — це вже ширша посада. В нього значно більше підлеглих, оскільки йому підпорядковуються щонайменше три сержанти взводів, дев'ять командирів відділень, сюди ж додається сержант з матеріального забезпечення. В його обов'язки входить і забезпечення підрозділу, і бойова підготовка, і підтримання дисципліни.

До всього він ще й надає кадрові рекомендації. Пропонує для підвищень і заохочень того чи іншого бійця. Це радник командира.

Тобто, сержант — це, якщо говорити цивільними категоріями, менеджер підрозділу.

Якщо сержант роти знаходиться серед бійців, то сержант батальйону вже більше часу проводить в штабі. У нього значно більше адміністративних обов'язків.

Хоча все зводиться до тієї ж формули: підготовка, дисципліна, поради командира.

Зараз ми проводимо регулярні збори головних сержантів (від рівня роти до бригади). На цих зборах відбуваються необхідні лекції та обмін досвідом. Усе те, що потрібне для особистісного і професійного росту. Є теми, які стосуються також документообігу чи інформаційної безпеки.

Що можете побажати сержантам Сил ТРО?

Я бажаю всім не зупинятися на досягнутому, а рухатись вперед. Не боятися ставити собі амбітні цілі.

І ніколи не забувати про особовий склад! Постійно знаходити можливість для спілкування і мотивації підлеглих бійців.

ВІД СТРІЛЬЦЯ ДО ГОЛОВНОГО СЕРЖАНТА БАТАЛЬЙОНУ

Головний сержант 131 батальйону Сил ТРО Антон «Танцор» — людина із загостреним відчуттям справедливості, адже в цивільному житті присвятив себе адвокатській діяльності. У березні минулого року «Танцор» добровільно прийшов до ТЦК та СП, щоб стати на захист своєї держави. Не завадило йому навіть те, що до широкомасштабної агресії Антон мав «білий квиток» — був непридатним до військової служби.

На початку боронив країну на посаді стрільця, потім став на посаду командира відділення. Пройшов військові навчання за кордоном,

отримавши сертифікат інструктора. Згодом у складі зведеної роти воював на багатьох гарячих напрямках Донецької та Луганської областей. Після довготривалого відрядження у зону бойових дій, яке тривало 10 місяців, став головним сержантом батальйону.

Антон «Танцор» зізнається, що переживає за кожного свого бійця і наголошує, що найголовніше — бути взірцем для підлеглих.

ТРИМАЮТЬ ПЕРЕДОВІ ПОЗИЦІЇ

У мої безпосередні обов'язки входить робота з солдатським складом. Я мушу навчати, підтримувати їх, заспокоїти, якщо треба. Бути для них прикладом.

Для бійця треба створити комфортні умови для служби, де б він не був — чи в тилу, чи на виїзді у зоні бойових дій. Щоб військовослужбовець знав, що і як робити, виконувати поставлені завдання ефективно, швидко і з найменшими втратами для особового складу.

Часто я хвилююся за своїх хлопців більше, ніж за самого себе. Найважче, коли знаєш, що саме зараз відбуваються ротації на позиціях. Не спиш, чекаєш, щоб все пройшло добре. Під час перебування у зоні бойових дій важко робити так, щоб бійці і воювали, і відпочивали, і знаходили час на навчання. Доводиться вибирати правильні слова, мотивувати.

Більшість людей, які є у нас в батальйоні, до 24 лютого 2022 року не мали військового досвіду. Втім, це не завадило нашому підрозділу гідно себе проявити, часто тримаючи позиції на передньому краї попереду досвідченіших підрозділів, коли відстань між нашими позиціями і позиціями ворога складала приблизно 100 метрів. Вогневий контакт відбувався постійно.

Коли є час на тренування, окрім відпрацювання дій підрозділу у наступі чи обороні, намагаємось муштрувати злагоджене переміщення підрозділу з позицій і на позиції. Особливо важливо відпрацьовувати це з бійцями, які вперше на виїзді у зоні бойових дій.

Бо стрес і адреналін можуть заважати, наприклад, орієнтуватися вночі при переміщеннях у лісах чи посадках,

навіть якщо до цього здавалось, що ти знаєш всі маршрути і вивчав карту.

БІЙЦІ ЗНАЮТЬ, ЩО КОМАНДИР ПОРУЧ

Одне з головних моїх завдань — мотивувати хлопців. Коли особовий склад знає, що їхній командир постійно з ними на бойових, може допомогти з евакуацією, вийти з ними на позиції — саме це надає бійцям наснаги, допомагає тримати морально-психологічний стан і бойовий дух.

Водночас ми постійно проводимо «розбір польотів» після виконання бойових завдань. Обговорюємо, що і як можна покращити. Важливо також оперативно доносити інформацію про зміну бойової обстановки. Передавати ці дані між ротаціями. Важлива будь-яка інформація: звідки бачили виходи, по яких стежках ходити, а по яких не треба, що чули і спостерігали від моменту заходу на позиції.

Тоді наступна зміна вже буде знати, як, з якою швидкістю і на якій відстані один від одного пересуватись, де знаходяться контрольні точки тощо.

Доповідь по бойовій обстановці під час кожної ротації, оновлення інформації і її оперативне донесення допомагають зберегти і час, і здоров'я бійців. А більшу частину інформації знають саме люди з позицій, а не аеророзвідка з дронами.

Впевненості хлопцям додає й знання того, що їхній захід на позиції підтримає наш дрон з «нічником», а у разі необхідності — і наша артилерія. Це напряму впливає на забезпечення морально-психологічного духу бійців.

СИЛА ВЛАСНОГО ПРИКЛАДУ

Насамперед головний сержант має бути професіоналом. Має знати, як солдату максимально ефективно виконати бойове завдання.

Сержант має бути навченим, підготовленим, здоровим і морально стійким. Вміти заспокоїти своїх бійців.

Важлива риса — цілеспрямованість. Треба вміти домовитись і знайти спільну мову не тільки зі своїми підлеглими, а й з командирами інших підрозділів.

Всі ці якості, через особистий приклад, передаються і бійцям.

ПСИХОЛОГІЧНА СТІЙКІСТЬ ПІДРОЗДІЛУ. ПОРАДНИК КОМАНДИРУ

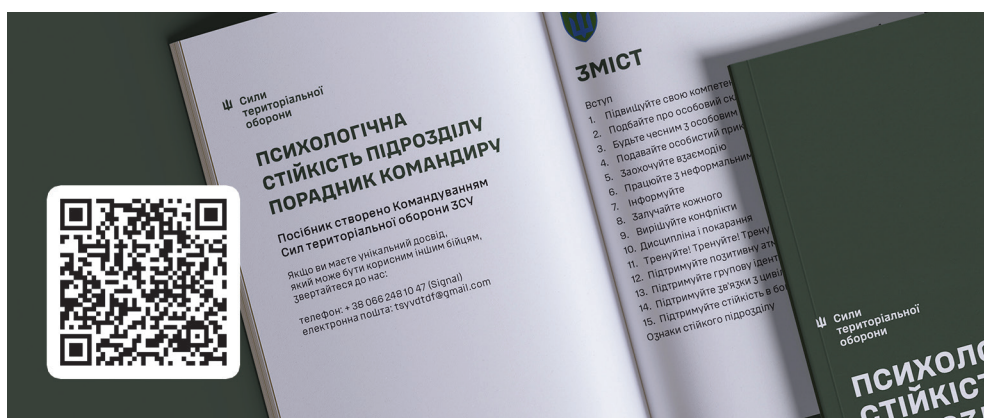
Військові підрозділи спираються на чітку ієрархію, правила та накази, які регулюють повсякденне життя та службу солдата. Але кожен командир знає, що лише вимог виконувати накази «згідно зі статутом» часто буває недостатньо. Умови бою вимагають більшого — готовності ризикувати та жертвувати собою.

Цього неможливо досягти виключно дисципліною або патріотичними закличками.

Чому один підрозділ в бою стійкіший, ніж інший? Що сприяє формуванню стійкості підрозділу та окремого військовослужбовця? Яким чином командир здатний підвищити стійкість підрозділу?

Цей poradnik має на меті відповісти на ці питання.

Ознайомитись з poradnikom можна за QR-кодом:

СИЛИ ТРО ВДОСКОНАЛЮЮТЬ ПІДГОТОВКУ СЕРЖАНТІВ

Андрій «Таксист»

когось, і цей хтось засумнівається в твоєму вмінні виконувати цю вправу краще за нього, ти не зможеш бути переконливим у навчанні. Тому у нас дуже велика кількість інструкторів, які повертаються з такими самими результатами з Великобританії, з Німеччини», — пояснює «Гном».

Інструктор вимогливий як до себе, так і до курсантів. Таким чином, пояснює, досягається той результат, який потім в умовах бойових дій дозволяє досягати успіху з мінімальними втратами.

«Усі наші інструктори мають бойовий досвід. Зараз так склалася наша доля, що єдиний механізм для нас впливати на перебіг подій на фронті — саме через тих людей, яких ми випускаємо. Для нас оцінки курсантів — не на першому місці. Важливіший результат — навички та вміння, з якими випускники повертаються у свої підрозділи».

Загалом весь курс навчання триває майже два місяці і розбитий на 11 модулів. Серед них — вогнева підготовка, планування, тактика, топографія. З кожним новим набором програма оновлюється та вдосконалюється. Зараз в розробці курс керування БПЛА коптерного типу.

«Наші вдосконалення курсу пов'язані з покращенням матеріальної бази. Для прикладу, на нашому першому наборі взагалі не було «Кропив». Потім ми отримали планшети і інтегрували програмний комплекс «Кропива». Зараз він один із основних, який є на курсі», — розповідає «Гном».

Схожа ситуація була з топографією: отримали реальні топографічні карти — більш досконало почали вивчати планування та роботу по конкретній місцевості. З появою пейнтбольного обладнання та лазертагу вдосконалили тренування стрільби.

«Так у нас з'явилася більш потужна можливість проводити навчання на локаціях типу вулиці чи будинку. Бігати просто з холостою зброєю типу «піф-паф, я тебе вбив» не завжди ефективно, часто виникали питання, хто кого першим «вбив». Коли у нас з'явилися лазертаги, то цю ситуацію ми вирішили технічно. Тобто, коли ти лазертагом робиш постріл в людину, то в неї відключається її стрільба і чітко видно, хто в кого влучив. Це стало більш наближеним до реальних умов в плані роботи зі зброєю та якимись тактичними моментами. Але для нас зараз найефективнішою схемою навчання все-таки є маркери, тобто коли ми використовуємо пейнтбольне обладнання. Коли по тобі прилітає кулька, то імітувати, що в тебе не влучили — дуже непросто», — роз'яснює інструктор.

Андрій «Гном»

Курсанти на вишкільних сержантів дуже різні. Далеко не завжди це молоді двадцятирічні хлопці. Є такі, хто військовий квиток отримував ще за часів Советського Союзу. Відповідно, різним є і рівень знань та навичок курсантів, а також фізичної підготовки. Все частіше приходять курсанти, які вважають себе більш підготовленими та досвідченими.

«Інколи приходять люди, з якими працювати досить складно. І це пов'язано з тим, що вони мають бойовий досвід, який математично більший, ніж у наших інструкторів. Ми вже більше

року займаємося навчанням, а хлопці — воюють. І ось у них сформоване бачення, що в деяких темах вони розуміються краще за інструкторів. Але з часом вони усвідомлюють, що їхній рівень підготовки все ще не дотягує до необхідного. Цей етап розуміння інколи може затягнутися до двох тижнів навчання в центрі», — каже «Гном».

Протягом навчання курсанти кілька разів проходять тестування включно з фінальним, на основі якого видають сертифікат. За словами інструктора, близько 70% курсантів отримують четвірки-п'ятірки. При цьому для фінального тесту є умова: якщо протягом навчання курсант не складає два модулі, то екзамен йому автоматично не зараховують.

КОІН — ВІДЗНАКА ДЛЯ НАЙКРАЩИХ

Найкращі випускники отримують коїни, при цьому не завжди найкращого визначають за оцінками. Такого курсанта обирають серед тих, хто за результатами тестів увійшов до групи лідерів, але додатково беруть до уваги ще й принципи курсантів, поведінку в підрозділі та прогрес у навчанні.

«У моєї останньої групи коїн отримав курсант, який за цифрами трохи не дотягнув до першого місця. Але він брав активну участь у життєдіяльності підрозділу, допомагав іншим курсантам, мав потужну лідерську лінію. Також було видно, як йому, у зв'язку з його віком, важко давалися певні технологічні вправи, але він проявляв наполегливість та справлявся з завданнями. Тому ми оцінили і його жагу до перемоги навіть над собою», — пояснює інструктор.

Загалом вміння вчитися «Гном» називає серед якостей ідеального сержанта. Також до переліку необхідних якостей інструктор включає порядність та вміння на власному прикладі демонструвати, як має виглядати зразковий військовослужбовець.

«Це має бути людина, у якої немає фінішу. Мені дуже подобається це японське прислів'я про самурая, у якого немає цілі, є тільки шлях. І я його з переліку жартів перекладаю на нашу роботу. Сержант — це якраз одна з найскладніших професій у війську, напевно. Це якраз та ланка, яка є виконавцем і основою з підготовки. Також він є опорою для офіцера. І саме тому в цій одній особі зазвичай мають зберегтися абсолютно всі основи військової доктрини», — вважає «Гном».

З кожним випуском кращих сержантів у лавах Сил територіальної оборони стає все більше. Андрій «Таксист» одразу після завершення навчання переконує, що змінити військово зможуть передусім сержанти.

«Ситуація на фронті змінюється дуже динамічно. Ті знання, які були у нас раніше, до сьогоднішніх умов війни часто не підходять. Тому постійно потрібно вдосконалюватися, підлаштовуватися під нові умови. У мене зараз все управління роти пройшло навчання — хто в Україні, хто за кордоном, — і вони вже добре розуміють, що треба змінювати. Якщо ми так почнемо воювати, як нас навчили, ми, що дуже важливо, — збережемо людей», — підсумовує «Таксист».

У свої 52 роки Андрій «Таксист» знову сів за парту. Він став курсантом вишколу сержантів 150-го навчального центру Командування Сил ТРО. Усе через бажання отримати нові знання, які допоможуть чоловіку краще виконувати бойові завдання.

За освітою Андрій інженер-хімік. Але у цивільному житті змінив кілька десятків професій, аж доки не став таксистом. Широкомасштабне вторгнення знову кардинально змінило життя, а саме історія двох знайомих Андрія. Ще у 2014-му вони втікали від війни з Донецька. У 2022-му росіяни наздогнали чоловіків у Херсоні і посадили до в'язниці. Їх тримали два місяці, вимагали йти воювати за окупантів. Українці відмовлялися, але в підсумку їх зламали. На фронті вони загинули за два тижні.

«Вони не хотіли воювати. Вони були бізнесменами, а тепер формально вважаються зрадниками. Я вирішив, що зі мною такого не буде. Це моя країна, я пішов її захищати», — каже Андрій.

«Таксист» долучився до чулувського батальйону Сил територіальної оборони, почав опановувати військову справу.

Останнім часом підрозділ Андрія займає позиції за 130 метрів від державного кордону з країною-агресором. Ворог їх регулярно обстрілює з артилерії. Саме там у червні він дізнався, що отримав медаль та звання молодшого сержанта.

«Я молодший сержант, командир відділення. Щоб бути повноцінним сержантом та командиром відділення необхідні знання. Коли з'явилася можливість потрапити у центр підготовки, я із задоволенням поїхав. У мене не було таких глибоких знань, які я тут отримав», — розповідає Андрій. На вишколі сержантів «Таксист» відзначає високу планку навчання та високий рівень інструкторів.

ІНСТРУКТОР ВИМОГЛИВИЙ ЯК ДО СЕБЕ, ТАК І ДО КУРСАНТІВ

Одним з інструкторів центру підготовки є Андрій «Гном». Чоловік воює з 24 лютого, до того понад 10 років у цивільному житті займався навчанням військових. У перші місяці війни він займався навчанням бійців у 137-му батальйоні ТРО, згодом перевівся до навчального центру. Паралельно і сам вдосконалював навички інструктора. З натівських навчань у Литві повернувся з сертифікатом найкращого інструктора — набрав найвищі бали з усіх екзаменів.

«Логіка інструктора має базуватися на тому, що бути найкращим у всьому — це основа основ. Бо якщо ти хочеш вчити

«Я ПОРУЧ!». ПРОТОКОЛ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ДЛЯ БІЙЦЯ, ЯКИЙ ПЕРЕЖИВАЄ ГОСТРУ СТРЕСОВУ РЕАКЦІЮ

Бій завжди є викликом — легкого бою не існує. Навіть добре навчений та досвідчений солдат може зіштовхнутися з гострою стресовою реакцією. Це відбувається тоді, коли нервова система занадто перенавантажувється стресом і втрачається контроль.

Вміння побачити, що побратим потребує допомоги та надати її під час бою — важлива навичка, схожа на вміння надавати медичну допомогу. Саме для цього багато армій світу використовують спеціальний психологічний протокол. Тепер він адаптований і для наших бійців.

«Я поруч!» — це протокол психологічної підтримки для бійця, який переживає гостру стресову реакцію.

Дивіться навчальне відео та запам'ятовуйте 6 простих кроків, які допоможуть підтримати побратима:

Я ПОРУЧ!
ПРОТОКОЛ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ

БОЙОВИЙ ДУХ В УПА

Українські повстанці чинили спротив з 1942 року до кінця 1950-х років. Це був чи не найтриваліший антисоветський рух опору на теренах Центрально-Східної Європи. Що допомагало воякам Української повстанської армії так довго чинити опір силам, які значно переважали їхні?

Численні повстанські документи інструктивного характеру штабів Воєнних округ УПА вимагали від повстанських командирів приділяти якомога більшу увагу моральному стану серед стрільців, їхнім взаєминам із територіальною ОУН і цивільним населенням.

«Захід» з кінця 1944 р. — виховників. Вони були не тільки помічниками командирів відділів, а фактично їхніми першими заступниками й займалися роботою з особовим складом. Вони наглядали не тільки за морально-психологічним станом окремих стрільців у відділах, а також досліджували загальний морально-психологічний стан підрозділу як цілісного колективу.

БІЙЦІ ПЛЕКАЛИ ДУХ ПОБРАТИМСТВА

Восени 1944 р. сотенний «Гонта» зі своїм відділом переходив у село Ясінь. На підході до села він із ройовим та стрільцем у цьому місці натрапив на заставу енкаведистів. У сутичці ройовий загинув, а стрілець був поранений. Хоча ворог був за п'ять метрів від повстанців, сотенний не залишив пораненого, а виніс його до свого відділу.

ВАЖЛИВУ РОЛЬ ВІДІГРАВАЛА ОСОБИСТІСТЬ КОМАНДИРА ПІДРОЗДІЛУ

Саме від командирів підрозділів залежала моральність їхніх стрільців. Тому від командира вимагали особистих високих моральних і ділових якостей. Успішний командир в УПА завжди вимогливий до стрільців і до самого себе.

Він мусив мати чітку й зрозумілу стрільцям політичну мотивацію, бути впевненим у собі та своїх діях, відважним, рішучим, передбачливим та справедливим, коли хотів здобути повагу і авторитет серед підлеглих. Командир — зразок активності, врівноважений у будь-яких ситуаціях.

Повстанці сильно зневірювалися, командир втрачав авторитет, а зрештою відділ деморалізовувався і втрачав боєздатність, якщо до важких психологічних та фізичних перевантажень (виснажливі бої, переходи, складні погодні умови, голод та ін.) додавалися зверхня поведінка командирів, панібратство, потурання самовільним вчинкам стрільців, залишені без відповідного покарання факти мародерства або інші дискредитуючі факти поведінки серед населення.

Восени 1943 на Гуцульщині стрільці вишкільного (підготовчого) куреня (батальйону) «Лісові Чорти» збунтувалися проти свого командира Іллі Рачка — «Липея». Це сталося через те, що він принижував їхню гідність, завів «капральщину», необгрунтовано карав. Командир обласного військового штабу негайно зняв «Липея» з посади.

Про ставлення до командирів та настрої стрільців читаємо у звіті політвиховника ВО «Богун» із групи «Північ» за грудень 1943 року: «Стрільці відносяться до командирів з пошаною і довір'ям і часто в переломних моментах втримує їх не так ідея, як прив'язання до особи самого командира. Стрільці люблять, коли командир сам переживає таку саму долю, як усі стрільці. Коли командир не є зарозумілий, а товариський і потрапить відчуті всі потреби стрілецьтва. Не люблять стрільці таких командирів, що свої обов'язки виконують тільки сухо і формально, відсепаровуються від стрільців і не потрапляють до них зблизитись. Простих, щирих, бойових і рішучих командирів люблять стрільці найбільше і за ними йдуть хоч і в огонь».

За статтею Руслана Забілого

ПОГОНИ СЕРЖАНТІВ ЗСУ

Головний майстер-сержант
на посаді головного
сержанта ЗСУ

Головний майстер-сержант

Старший майстер-сержант

Майстер-сержант

Штаб-сержант

Головний сержант

Старший сержант

Сержант

Молодший сержант

СПРОТИВ

Часопис Командування Сил
територіальної оборони ЗСУ

ПОШИРЮЄТЬСЯ БЕЗКОШТОВНО

Головний редактор:
Денис Вергун

Відповідальна за випуск:
Іванна Кобелева

Відповідальний за логістику:
Дмитро Бивалін

Верстка та дизайн:
Євген Павлович

Телефон гарячої лінії:
0 800 507 028

E-mail для запитів:
to_info@post.mil.gov.ua

Телефон редакції:
093 521 90 89

ЗАВІТАЙТЕ
НА НАШ
САЙТ

TRO.MIL.GOV.UA